

Szerkesztőség

Arad, Acsó-palota

Kiadóhivatal

Bulv. Regelo Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Cirgönycim: Közlöny, Arad

Telefonszám

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egyes évre ... 600 Lel
Fél évre ... 300 Lel
Negyed évre ... 150 Lel
Havonta ... 50 Lel

Hirdetések díjazásáért
Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 banlivá
több.

Teoria és gyakorlat

Marzescu igazságügyminiszter új lakástörvénytervezete a sajtó útján már kijutott a nyilvánosság elé és már meg is indult a kritika az új törvénytervezet fölött. Olyan törvényt alkotni, amely a mai viszonyok között kielégíti a lakót és a háztulajdonost és fölülte áll minden kritikának, ugy sem lehet, és amíg a viszonyok nem rendeződtek, addig ezt a gordiusi eszmét egy kardvágással elméleti képzetlenség. Az az azonban már nem megy lehetetlenség számba, hogy egy törvény megalkotásánál figyelembe vegyék azoknak az osztályoknak a kívánságait, amelyeket elsősorban érint a törvény. De figyelembe kell venni elsősorban a való reális életet, mert a múlt szomorú példái eléggé megmutatták, hogy a teoria mindenkor megbukott.

Az új lakástörvény-tervezet egyik útja az, hogy a lakót három kategóriába osztják a lakbér megállapítás céljából. Az első csoportba tartoznak azok, akiknek havi jövedelme a négyezer lejt nem haladja meg. A második csoportba tartoznak az úgynevezett közepes jövedelműek, akiknek a havi jövedelme az adókövetések során négyezer lejtől huszonegyezer lejtig terjedt. A harmadik kategória a gazdagoké, akiknek évi jövedelme legalább háromszázezer lej. A miniszter ezek szerint a lakbérfizetést a jövedelemtől teszi függővé, ami tényleg ujszerű és ezáltal igazán nem állapítható meg, hogy helyes-e vagy sem. Egyet azonban elfelejtettek a törvény megszerkesztésénél. *Hogyan lehet ellenőrizni valakinek a jövedelmét?* Még maguk az ellenőrzésre hivatott pénzügyi hatóságok is a legnagyobb zavarban vannak, ha arról van szó, hogy valakinek a pontos jövedelmét megállapítsák. Hogyan várható akkor a háztulajdonostól, hogy minduntalan morlesztálja lakóját, kíváncsiskodva annak legdrágább személyi ügyei fölött? Ilyet kíván a háztulajdonostól egyenesen lehetetlen ség, de maivítás azt is hiszi, hogy akad majd lakó, aki készséggel áll a háztulajdonos rendelkezésére és esetlegesen, okmányokkal igazolja, hogy jövedelme emelkedik, vagy esökken.

A jövedelemtől tenni függővé a lakbér megállapítását nem bizonyos szerencsés megoldásnak egyik félre sem. Állítólag Marzescu igazságügyminiszter, amikor érdeklődtek nála a kategóriákba való beosztás indokait fölül, a következőket válaszolta:

→ Lehetséges-e, hogy én ugyan annyit fizessék házhérért, mint például Anghelosen miniszter, mikor eskem miniszteri fizetésemen ki-

vül más jövedelemem nincsen.

Ezt a miniszter bizonyára nem mondta. Mert ebből logikusan az következne, hogy ha, teszem fel, Rotschild bemenne egy divattüzletbe és vásárolna egy nyakkendőt, jóval többet fizetne ugyanezért az árucikkért, mint egy kiszírtésű tisztviselő. Tehát nem a vásárolt árucikk értéke lenne az irányadó, hanem a vásárló vagyoni helyzete. Ez az elv a gazdasági életben nem érvényesülhet.

A lakbérnél is, mint mindenben a világon, csak az árucikk, illetve

Megmozdult a föld Oroszországban.

(A délorosz helyőrségek Moszkva ellen készülnek. — A szovjetkormány latár és mongol csapatokat összpontosít Moszkvában. — Zsidóellenes mozgalmak három tartományban.)

Londonból táviratozzák: A Daily Mail moszkvai tudósítója jelel: Az oroszországi helyzet válságosra fordult. A vörös hadsereg orosz hadosztályai, amelyekben nincsenek sem tatár, sem mongol, sem más csapatok, offenzívára készülnek a moszkvai tanácskormány ellen. Ezek a hadosztályok a bolsevista fővárostól délre fekvő sztratégiai pontokon állomásoznak, ahonnan áprilisban, a ta-

a lakás nagysága és minősége lehet irányadó. Aki egy nyole, vagy tíz szobás lakást bérel, az minden esetre többet fizet, mint aki kisebb lakást tart. Akinek pedig vagyoni viszonyai nem engedik meg az aránytalanul nagy lakás luxusát, az a fölösleges lakásrészt bocsássa azok rendelkezésére, akik lakás nélkül vannak. Ezek mindenesetre egészségesebb irányelvek és inkább ezeket kellene figyelembe venni az új lakástörvénynél, amely a jelek után ítélve ezuttal is a való élet rovására, a teorián épít fel.

vasári időjárás megkezdtekor Inditának meg hadműveleteiket. Az offenzíva tervét nemcsak a katonai körök ismerik, hanem a bolsevista kormány is ismeri, amely most tatár és mongol hadosztályokat összpontosít Moszkvában. A vörös hadsereg ellenforradalmár része a Briansk, Orel, Yeletz, Tambóff és Vorones helyőrségekből áll. Ezek a helyőrségek eleinte Trocki hadügyminisztert támogatt

ták Leninnel való viszályában, most pedig teljesen a cártisztek befolyása alá kerültek. A bolsevista kormány, idejében fölismerve a hangulatváltozást, amely a vörös hadsereg részeiben végbement, több ízben elrendelte a forrongó hadosztályoknak áthelyezését Szibériába és a Kaukázusba, a hadosztályok azonban mindenkor megtagadták a parancs teljesítését. Az ellenforradalom az Uralvidéken és Kronstadt vidékén is meg van szervezve, ahol a Moszkva elleni támadással egyidejűen azonnal megkezdődik az ellenforradalmi csapatok tevékenysége.

A moszkvai kormány, most mindent elkövet, hogy a fenyegető végzetet elhárítsa. A Kaluga, Tula és Razan katonai körzetek fatár és mongol helyőrségeit, a rendkívüli bizottság speciális ezredeit, a csekát készenlétebe helyezték. Tula a bolsevista rendszer egyik leggyöngyösebb pontja, mert a városban százötvenezer munkanélküli van. A bolsevisták most a kerület gyárainak megnyitását kérik mihelyt

Az önkinzók.

(Az őrjögő dervisek kolostora.)

(Konstantinápoly.) Lestyán

Sándor budapesti hírlapíró utazásáról már több érdekes részletet közölt a Közlöny. Mai számunkban a titokzatos Galata-negyedben tett megfigyeléseit tártuk olvasóink elé. Lestyán Sándor konstantinápolyi élményeinek legérdekesebb részlete a Galata-negyedben tett látogatása, amit a következőkben írt meg:

Amilyen vigság, láрма, dalolás van a görög és cigány uccasorokon, olyan csendesek és szomorú az orosz tanyák. A nők kézimunkáznak, foltozgatnak, varrogatnak, apró gyerek felkötésűt, rongyos kötőcsakét, vagy kis nadrágot... Ha regényben olvassa, el sem hiszi az ember, hogy mindez lehetséges.

Mint ahogy regényben olvasva hihetetlennek és lehetetlennek tűnik fel az őrjögő dervisek véres mutatványai is. A „szent negyedből” lefelé mentünk, s az európaias uccákon át, újból sötét és titokzatos városrészhez értünk. —

Sárban, lucokban csuszunk le az Aranyiszarv felé. Galata legalsó felében van az őrjögő dervisek kolostora.

Ez a legtalibb szekta, melynek tagjai véres önkínzással állítják a proféta emlékének. Az európai városokban sok indus falőr fordult már meg ilyen, vagy ehhez hasonló mutatványokkal, de az indus falőrök bátran eljöhethetnek tanulni a galatai őrjögő dervisek felé.

Tudunk a bebocsátás ceremoniam, s vastag papucsockban ott állunk a teremben, ahová csak hamar bevonulnak a dervisek. De bevonulásukban nincs semmi teatrális, mint ahogy a nézők nagy része is vallásos muzulmán, csak kevés nyugati embert bocsátanak be közéjük, nagy protekcióval.

Az őrjögő dervisek nyolcan vannak, öt idősebb, három fiatalabb. Felsőtestük meztelen, a fejüket tarka turbán fedi. Kolostorukban szerzetesi életet élnek, néha látjuk őket a városban is, sok közöttük tanult, európaikag képzett ember. Franciául, angolul beszélnek és modern könyveket olvasnak.

Valamennyien létszemléltető szinte földöntúli mámorban vonulnak föl, mint a táncoló dervisek. Járásukban van valami bizonytalanlás, karjuk tartásában, kéz- és lábmozdulataikban valami az utazók mozdulataikból.

— A hasis! — sugja kísérőm. Látja a hasis hatását?

Csak ezzel magyarázható őrjögésük, mely valóságos cirkszi mutatványszámba megy. (Allah legyen irgalmas ezért a profán hasonlatért!)

Táncol, énekel, füvöla-szóval kezdődik. És tűzevessel. A nyelvükön sístereg a parázs, s hideg széndatáttá áll le.

Szép, türelmesen várjuk a folytatást. A muzulmánok lecsukott szemmel, áhítatosan kuperódnak meg, s színes alvasóik gyöngyvel szaporán forognak ujjuk között. A tánc, ének és zene egyre fokozódik, pianó pianissimo-ból indul a forte fortissimo-ig. S mikor őrjögésük, szédületük és kábulatuk már nem ismer határt, az egyik kezében megvillan a hosszú, vékony tör, mellyel odaszegedi magát arcán kérésztül a deszkázott falhoz. Iskolás gyerekek borzra

a szovjetkormányának sikerül angol kölcsönre szert tenni. Kommunista körökben óriási föltűnést keltett Antonov Oszenszki ezredesnek, a szovjethadügyminiszterium politikai és katonai nevelésügyi bizottsága főnökének a menesztése. Az ezredes körleveleket intézett a hadsereg kommunista tagjaihoz, akiket főlhatalmazott arra, hogy a párt keretén belül alakítsák meg demokráta szervezeteket, amelyek lehetővé teszik a kommunista tisztviselők titkos választását és megengedik a politikai kérdések fölötti szabad vitát. A kommunista párt végrehajtó bizottsága fölfüggesztette Oszenszki rendeletét, akit erre levelet intézett a szovjetkormányhoz, amelyben azt írta, hogy a vörös hadsereg majd meg fogja mutatni, hogy miért söpri el a népbiztosok diktatori hatalmát, ha elérkezik erre az idő. Oszenszki levelének elküldése napján Voroneszbe szökött, ahol az ellenoffenzívát szervezi Moszkva ellen, melynek célja a szovjetkormány megdöntése és Ukrajnában Oroszországtól való elszakítása. Az ellenforradalmi orosz helyőrségek tudnillik együtt működnek az ukrán csapatokkal és délkeleti Oroszországban borzalmas zsidó pogromokat terveznek. A balti országok lapjai állítólag beszámolnak komoly antiszemita zavargásokról a csarkovi területben, valamint Podolia és Kerczon tartományokban, ahol Lenin halálát zsidóellenes propagandá céljaira használták föl. A lakos

ság közt röpiratokat osztogatnak, amelyekben Lenin halálának leírása után ez a jelszó áll: „Mentsd meg Oroszországot és öld meg a zsidókat!” Ily röpcédulákkal van

elárasztva egész Ukrajnia. — Az odesszai lapok tömördek letartóztatásról számolnak be és a helyzetet válságosnak tartják.

A lipovai Gloria-bank fejlődése.

(Megcáfolt híresztelések. — Fényes üzleti eredmény. — Lippafüred modernizálása.)

(Kiküldött munkatársunktól.)
Néhány nappal ezelőtt az a hír terjedt el Aradon és Aradmegyében, hogy a lipovai (lippai) Gloria banknál sikkasztás történt és hogy ennek következtében a bank összeomlás előtt áll. A hírt mindenki fentartással fogadta, mert a lippai Gloria bankot szilárd és biztos alapokon épült pénzügyintézetnek ismerték, amely mint vidéki pénzintézet szolid üzleteket bonyolított le.

A Közlöny kiküldött munkatársa beszélgetést folytatott Popa Miklóssal, a lippai Gloria bank vezérigazgatójával, aki munkatársunk kérésére a bankról valótlanság és hamis információk alapján elterjedt hírekről a következőkben nyilatkozott:

— A bank összeomlásáról komportált híresztelést a legkönynyebb dolgom megcáfolni. A Gloria pénzügyintézet, nemcsak, hogy nem áll összeomlás előtt, hanem az 1923-as üzletét is fényes eredménnyel zárta le. Intézetünk szép és folytonos fejlődését legjobb bizonyítja az, hogy igen szép aktívakkal rendelkezünk. Hogy néhányat közülük felsoroljak: a lip-

pafüredi igen értékes és több milliót érő ásványfürdő érdekeltisége, több kitermelés alatt álló erdőterület, nagy értékű iparvasút és egyéb vagyont képező ingóság.

— A Gloria bank fejlődésének legfényesebb bizonyítéka, hogy a bank Lippafüreden egy hatvanöt szobás fürdőszállót épített és az egész fürdőtelepet rekonstruálta és modernizálta. — Az újjáalakítási munkálatok valamint az építkezés megszakítás nélkül állandóan folyik.

— Az intézet igazgatósága felhatalmazott, hogy a hamis hír terjesztője ellen büntvádi feljelentést tegyen.

Feljelentett pékek.

(A timisoarai pékeket bíróság elé állítja a főpolgármester.)

(Saját tudósítómától.) A timisoarai kenyérrájakat a városi tanács újból emelte. Az új árak szerint a barna kenyér kilója 5.50, a fehér kenyér 11.25 és a rozskenyér 9.50 lejbe kerül különként.

Dr. Georgevici Lucian főpolgármester, aki annak idején, a kávé-sok áremelkedési kérelmekkor maga végzett próbafőzést, most is személyesen győződött meg, vaj-

gyűjteményekben vannak így gömböstitűre feltűzdelve a lepkek és a rovarok, mint ahogy ez a dervis odaszegezte magát. A jobb arcán, a pofacsont alatt szurta át a tört, mely a baloldalon jött ki és két centiméternyire belefuródott a falba. A karját aléltan lógnak alá, a melle piheg, hullámozik, szemhéjai le vannak csukva és a seb nyomán kicsurrant a vér. Félő, szinte len vér!

Egy fiatalabb dervis következik. A keze megtéved, a tör csontot ér és lecsuszik az álláig, az egész arcát elborítja a vér, a felszakított hus kifordul, mintha lenyuziának volna. A dervis elvágódik a földön, mint a hulla. Karjaik közé fektetve cipelik ki a muzulmánok. A többi őrgöngy látja ezt, s mintha mégjobban megvadulna tőle. A török keresztül szaladnak a karokon, éles acélkardok kerülnek elő, s ezzel egymás fejét vagdalják. Csupa véres rongy a sok turbán, s a lemetszett darabok vértől csurgó hajfürtökkel együtt úgy röpködnek a levegőben, mint mikor robbanó golyó találja a levegőben szálló madarat, mely apró darabokra mállik!

A gyengébb idegzetű idegenek elsápadnak és sokan nem bírják a

látványt. A gonyolódók és fölnyesek egyszerűen ennyit mondanak: — Csalás!

Nem csalás. A dervis, aki a falhoz szögezte magát, előttem fekszik a földön. Látom a sebet. Már nem vérzik, alig van nyoma, mint egy gombostűszurás! A bőrtük, a húsuk már preparálva van, edzve van a törhöz és a kardokhoz. — Ezért van, hogy a fiatalok még nagyon véreznek.

Igaz, hogy csak nagyon erős fidegekkel lehet tovább nézni az őrgöngyét, szurkálást, vagdosást. A második óra vége felé már kevesen bírják. Két óra hosszat tartott, még mind a nyolc dervis elvégezte a harakirit. Háborus kép, nyolc sebesült, vagy halott? Inkább halottakhoz hasonlítottak, a kiket egy gránát terített le a földre. S akkor jött a seik, a dervisek főnöke. Mint a primadonna, de őn tudatlanul és akaratlanul tűnt föl primadonnának.

Hatvanöt-hetven éves. Száraz, szákar, csontos. Kis, ritkás fehér szakállja van. Zöld turbánja fél méter magas. A kezében két kard. Félelmetes, rettenetes, izgalmas és borzalmas látvány, ahogy a nyolc hulla fölött kiemelkedik. Zene szól, gyorsütemű, monoton

zene. A seik félórahosszat táncol, imádkozik, énekel s a két kard vérszesen villog a kezében a gyenge mécsvilágnál. Néha lesújt a két kard s ilyenkor nem biztos, hogy hova talál. A következő pillanatban megint a levegőben van s hegyével bele-belefuródik a seik karjába, mellébe, arcába. A seik indiánus főnökhöz hasonlít, aki piros vérrel van agyontetováva.

Tudjuk, hogy ez még nem minden, s remegve, kifillett szemmel várjuk a végét. Meddig tart még? Talán egy percig, vagy egy óra hosszat. A seik maga sem tudja. Tíz órakor lépett be az első dervis az ódon, boltozatos, barlangszerű terembe. — Most éjfél után egy óra van. És a seik két kardja e pillanatban hirtelenül a húsába furódik. Az egyik jobbról, a másik balról. A két kardmarkolat felfelé, a két kardhegy lefelé néz. A seik testét elborítja a vér. Ha nem szegyélném magam, eltakarnám arcomat a rémülettől.

A seik hátravágódva fekszik a földön a dervisek között. A két keresztbe szurt kard csendes hullámozik a festőben. A seik él. És a jövő héten megismétli ő is, meg a többi dervis is az egész őrgöngyét.

jon betartják-e a pékek az előírásokat s ekkor megállapította, hogy csak akkor adtak barnakenyeret, ha a vevő fehér vagy rozskenyeret is vett s hogy a rozskenyeret nem lehetett a barna kenyérből megkülönböztetni, mert a pékek a rozskenyeret is barna lisztből sütötték.

Minthogy a pékek eljárása a törvényes rendelkezésekbe ütközik, a főpolgármester hivatalból megtette ellenük az illetékes bíróságnál a felfolentést.

Itt jegyezzük meg, hogy a rozskenyeret 50 százalék roz és 50 százalék fehér lisztből kell előállítani s hogy a pékek kötelesek a vevőknek minden megszorítás nélkül barna kenyeret eladni, mert a malmoktól megfelelő mennyiségű barna lisztet kapnak.

A színészbál Aradon.

(Balogh Böske, Szeghő Lilly és Ekecs Ferenc új tánckreációi.)

Érdekes és nívós bál lesz szombaton az aradi Központi szálló báltermében. Az aradi színház színészei, akik egész éven át szórakoztatják és mulattatják a közönséget, most maguk is mulatni és szórakozni akarnak és fényesnek ígérkező táncmulatságot rendeznek. A színészek minden megmozdulása azonban elsősorban a közönségnek szól, és természetesen, hogy a színészbált is elsősorban a közönségnek rendezik. A színház társulat elsőrendű tagjai sem akarták kivonni magukat a jókedvű jeledelmét, Karnevál herceget megillető hódolat alól és a hódolás legalkalmasabb napjának a szombati estét tartották. Lesz ezen a bálon minden, amit a mai fókuszozott báligények megkövetelnek. Lesz jáva, fox mindenféle variációban bemutatva a tánc mesterei által, lesz még tango milonga, macsics és egyéb mondainek, meg az örökifjú csárdás és bösztön. Ezen kívül Balogh Böske Ekeccsel pompás új táncokat mutat be, Szeghő Lilly szintén kirukkol új táncokkal és sanzónokkal és a kitűnő táncossal, Ekeccsel ő is meglepi a bálközönséget egy pár új tánckreációval. A jóhumoru Selmeczy, a kitűnő utánozó művész, bemutatja a Mandl mulatót Sarkady után szabadon és akik látták a múlt nyáron a nagy magyar komikust, meg lesznek lepve Selmeczy páratlan utánozó művészetétől. Színrekerül egy egyfelvonásos rövid kis szatira Darvas rendezésében. A darabban játszanak még Darvas, Selmeczy, Balogh Böske, Szeghő Lilly. Ez a névsor már bizonyítja arra, hogy a jókedvről gondoskodva van. A műsoros estély után tánc következik, amit tart reggelig, esetleg végkimerülésig. Az aradi mindkét némbeli táncosok teherbíró képességéről nehez előre véleményt mondani. Talpalávalóról Almay Laci és törzskara gondoskodik, a mondain táncokhoz a Központi jazzbádjá szolgáltatja az eredeti zenét.

A rendezőség gondoskodik arról, hogy a bál szigorúan zártkörű legyen és a nagyterembe csak meghívóval lehet belépni. Akik tévedésből nem kaptak meghívót, de arra igényt tartanak, közölik ezt a színházi irodával, esetleg a bálipénztárnál is kiállítanak részükre meghívót. Férfiak részére irak

vagy szmoking kötelező, a meghívott hölgyek estélyi ruhában jelennek meg. A színészbál védnökségét Arad város társadalmi rep

rezentánsái vállalják. Minden jel arra mutat, hogy a szombat esti színészbál a szezon egyik legsikeresebb ténymulatsága lesz.

Európa — katonai tábor.

(Ma még félelmetesebb, mint háború alatt volt. — Róbert Cecil érdekes megállapítása.)

Londonból táviratozzák: A felsőház mai ülésén Robert Cecil felhívása körül élénk vita keletkezett. Lord Palmerston kijelentette, hogy a kormány külpolitikájában a Népszövetségre nagy súlyt fog fektetni és ezért a külügyminiszteriumban erre a célra külön osztályt állítanak fel. A kormány különben azt is tervezi, hogy még mielőtt a Népszövetség elé lépne a fegyverzés követelésével, előbb az európai kormányok elé garancia paktumot terjeszt és kísérletet fog tenni a jóvátétel kérdésének a háborús adósságoknak a rendezésére. Hangsúlyozta, hogy mindaddig az Unióra nem számíthatnak amíg a Népszövetség egyúttal bizonyos véd és dacsövetség is és

katonai egyezmények alapján áll. Palmerston után ismét Cecil szólalt fel, aki azt mondta, hogyha utánanéznék az államok költségvetésében megállapítják, hogy amíg 1919-ben 3,744.000 katonát volt fegyverben, addig ma alig valamivel kevesebb: 3,632.000, pedig azóta a központi hatalmakat fegyverzésre lényegesen csökkenték. Ezeket le is szerelték, honnan van tehát mégis annyi katonát? A felelet erre egyszerű. A győztes államok a háború után még szaporították hadseregeik létszámát. Bizvást elmondható, hogy Európa katonai tábor és ma még félelmetesebb, mint a háború alatt volt, mert a légioltá és gázcsapatok ma még rettegettebbek és gyilkosabbak mint a háború alattiak voltak.

Az apagyilkos vallomása

(A titokzatos szomszédasszony.)

(Saját fűdösítőnkől.) A fiatal apagyilkos kihallgatását ma délután befejezte az aradi államrendőrség. Ifjabb Crisan Illés rendőr, aki a nyomozás során kiderítette, hogy a gyilkosságot testvéröccse követte el, újabb adatokat nem tudott nyújtani az apagyilkosság minden részletének megvitatására. A fiú azonban önvádaktól és lelkifurdalásoktól meggyötörve, egy átvirrasztott éjszaka után bejelentette, hogy vallani akar. Sáp padján, remegve állott Jancu Traian rendőrfelügyelő íróasztala előtt és beszélni kezdett:

— Bátyám elakarta venni feleségül a szomszédasszony leányát. Mindenki beleegyezett a házasságba, csak az apám volt ellene. A szomszédasszony állandóan bujtozott apám ellen. Amikor csütörtökön hazatértem Varsádra, felhasználta elkeseredésemet és rávett arra, hogy kövessem el azt a borzasztó tettet.

A fiú sirni kezdett és remegve rogyott le az asztal előtt álló székre. Többet nem akart mondani. Nem mondotta meg a szomszédasszony nevét és arra a kérdésre, hogy az anyja tudott-e a gyilkosságról? konokul hallgatott. Beszédéből érezhető volt, hogy a titokzatos szomszédasszony különös hatással van rá még a rendőrségen is és valami különös félelem fogja el, amikor a nevét kérdezik tőle. A kihallgatást be kellett fejezni, mert az apagyilkos fiú többet nem akart mondani.

A letartóztatott apagyilkost ma délután a felvett jegyzőkönyvekkel együtt átadták a varsándi csendőrségnek. Az ottani nyomozás valószínűleg hamarosan kideríti, hogy milyen szerepe volt a

szomszédasszonynak és az anyának az apagyilkosság elkövetésében.

Továbbképző tanfolyamok.

A kisebbségi tanylevel szabadsága

Bucurestiből jelentik: Az elemi oktatás újjászervezéséről szóló törvényjavaslat figyelembe fogja venni a modern pedagógia követelményeit és egyszersmint egyesíti az ország elemi oktatását is. Az új elemi iskolák hét évfolyamuak lesznek. Az elemi iskolát elvégzőknek gyakorlati vagy elméleti közép fokú oktatásban részesülnek, ami három évig tart. Az új törvény értelmében az állam kisdidvókat állít fel, azonkívül intézeteket létesítenek a gyenge elméűek számára is. Nagy súlyt helyez a törvényjavaslat a felnőttek oktatására is, a kaszárnyákban és a sok munkással rendelkező nagyobb ipartelegeken továbbképző tanfolyamokat létesítenek, ahol elsősorban műszaki szakembereket oktatják a katonákat és munkásokat. Megállapítja a törvényjavaslat a tanítói kar szervezetét és a tanítók előléptetési módjait. Az ország határában működő tanítók pedig különleges előnyöket élveznek. A jövőben az iskolaépületek fenntartásának költségeit az illető községek viselik. A tanítóképzés szervezete is egységes lesz az egész országban. A tanítóképző intézetek is hét osztályból állanak, a három alsó osztály a gimnáziumok anyagát öleli fel, a négy felső osztály az általános műveltségi tárgyakon kívül a gyakorlati pedagógiával is foglalkozik. Szabályozza az új törvény a kisebbségi oktatást is és a legteljesebb mértékben biztosítja a kisebbségi nyelv szabadságát. Kötelezi azonban a kisebbségi iskolákat, hogy a román nyelvet naponta legalább egy órán át kell tanítani, földrajz, történelem és alkotmánytan az eddigi rendeltetéstől eltérően a kisebbségi nyelven is tanítható, de a tanítókat anyanyelvi rendszerint az állam nyelvének összefoglalva is elő kell adni.

Borbélyok alkonya. Borotválkozás nap sugarak kal. Érdekes új találmány

A londoni Daily News, mint a hét szennázóját, cikket közöl Melbourn Iman, a hírneves sportember új korszakalkotó találmányáról, mely — ha a feltaláló önbizalmának hitelt adhatunk — nemsokára a borbélyok alkonyát fogja jelenteni az egész világon. Melbourn Iman ugyanis feltalálta azt a csodaszert, mely után a borbély minden férfi vágyódik a világon és a mely lehetővé teszi, hogy a borotválkozás fogalma nemsokára teljesen divatjammult fogalomná váljék. A borotválkozást pótló csoda szer egész egyszerűen nem más, mint a napfény, mely egy különös szerkezeti prizmával előtört lámpába vezetve és az arcra sugároztatva, két-három hétig megakadályozza a szakáll és bajusz növekedését. Maga a feltaláló nem árulja el találmányának titkát, de a Daily News egyik élelmes riportere mégis sikerült nyilatkozatra bírnia a „borbélyok rémét“, ki a következőket mondotta találmányáról, mintán a riporterral végigsírogattatta arcát, melyen egyetlen szőr jelenléte sem volt érezhető.

— Ön, ugyebár azt hiszi, hogy ezelőtt pár perccel távozott tőlem a borbély, pedig már két hete is elmúlt, hogy találmányommal utoljára borotválkoztam. Ez a találmány a lehető legegyszerűbb megfigyelésen alapul, azon t. i., hogy a női fodrászok által a nők arcán lévő szőrszálak eltávolítására használt eljárás egy kis módosi-

Nyilatkozó nő-politikusok

(Interjú angol kormány nő-tagjával és a szovjet női követével.)

A különböző európai államokban újabb és újabb női politikusok mind nagyobb szerepet kezdenek játszani. Így az új angol kormányban tárcát kapott Miss Margaret Bonfield, míg Szovjetországban Sascha Kelentait nevezte ki Krisztianai követévé. Londoni és Krisztianai tudósítónk mostan egy időben meginterjúvolták a két női „ál-lampérfit“ — míg nyelvészünk új szót nem alkotnak, ezt kell használnunk — és mi ezt a két érdekes tudósítást a következőkben egymásután közöljük, mivel egy együtt érdekesen megvilágítják a női politikusok mentalitását.

Miss Margaret Bonfield a szociális reformokért.

(A Közlöny londoni tudósítójától.) Az új angol kormány parlament titkárja ma Genfben utazott, hogy ottan kormányának nevében tárgyalásokat kezdjen a nemzetközi munkahivatallal. Tegnap a parlamentben alkalom volt beszélni ezzel az asszonnyal, aki a konzervatív Angliában elsőként lett miniszter. Kedvesen fogadott, azonban a tulajdonképpeni politikai kérdésekről nem akart nyilatkozni. Az intrikákat, hercehurcokat nem kedveli, tisztán szociális irányban akar dolgozni. Peid Gyula és Garami Ernő londoni utjáról

tássa a férfiak szakállnövekedését is megakadályozhatja. Hosszu kísérletezés után rájöttem, hogy ez az eljárás egyszer és mindenkorra véget vethet a borotválkozás kézenlétlen és terhes szükségességének. Ennek keresztülvételére először is egy kis lámpát szerkeszttem, melynek segítségével öt-hat perc alatt — megborotválkoztathatik az ember és pedig anélkül, hogy közben bármilyen elfoglaltságát abban kellene hagynia. A lámpát ugyanis egyszerűen magam elé helyezem, a belőle kisugárzó fényt arcomra bocsátom és néhány perc múlva frissen vagyok borotválva. Találmányomat nevezhetném talán a „tudományos borotválkozásnak“ is, mert hiszen azon az alapon épül fel, hogy a fénysugarak bizonyos körülmények között megakadályozzák a hajnövekedést. Egyelőre persze még nem gondolok arra, hogy találmányomat elterjesztsem, előbb tökéletesíteni akarom. Ha ez sikerül, úgy a „borbély“ fogalma a múlté lesz végérvényesen.

Igy az élelmes angol feltaláló, Londonban most óriási várakozással tekintenek Iman „hívós lámpására“, a borotválkozó lámpa felé, de a borbélyok erről is ugyanolyan szkepszissel nyilatkoznak, mint annak idején az önbortotválkozó készületekről és igazuk is van, mert hiszen iparuknak ez sem ártott. De azért mégis megtörténhetik, hogy a „tudományos borotválkozás“ felkelő nap sugarak, a borbélyipar alkonyát fogja jelenteni.

megkérdezve, kitérő feleletet adott, majd a következőket mondotta:

— Az új kormány mindenekeelőtt a nyolc órai munkaidőt akarja érvényre juttatni és ezért — ha kell — az összes polgári pártokkal felveszi a harcot. Remélem azonban, hogy a polgári elemek is be fogják látni a tárgyalás során ennek a törelvésnek szociális szükségességét és igazságát.

— A tulajdonképpeni politikai kérdések közül legfeljebb arra vonatkozólag nyilatkozhatok, hogy kormányunk a legnagyobb bizalommal viseltetik a Népszövetséggel szemben és éppen ezért kívánja Németország és Oroszország osatlakozását is. Reméljük, hogy ennek feltételét csakhamar adva lesznek, úgy hogy a nemzetek béke együttműködésének mi sem állja majd útját.

Miss Margaret Bonfield ma, a beszégetést követő napon Genfben utazott, ahol a nemzetközi munka hivatalon kívül alkalma lesz arról is meggyőződni, hogy vajjon a Népszövetség tényleg megérdemli-e az európai népek bizalmát abban a formában, ahogy jelenleg működik.

Sascha Kelentait meg akarja látni a szovjet hírel.

(A Közlöny krisztianai tudósítójától.) Az orosz szovjetkormány egy nő, Sascha Kelentait küldöt-

te Krisztiánába követnek. Felkerestem az érdekes női diplomatát, aki könyvekkel zsúfolta szobájában fogadott. Magas, negyven év körüli, még mindig igen szép asszony, haja füszen rövidre vágva, szinte el se hitté az ember, hogy ez az asszony szerepte be három év előtti a kónsztádi matrózok lázadását. Kelentait asszony a vele folytatott beszélgetés során a következőket mondotta:

— Szovjetország immár nem akarja a kommunizmust a többi államokban terjeszteni, hanem arra törekszik, hogy kereskedelmi kapcsolatokat létesítsen az összes

európai országokkal. Engem is ezért küldött ki kormányom Krisztiánába, noha férjem halála óta csak gyermekem nevelésével foglalkoztam. Most azonban megbízást kaptam, hogy a szovjet távoiról sem olyan rossz, mint a híre.

Közlöm Kelentait asszony nyilatkozatát, noha azt hiszem lehetetlen feladatra vállalkozott, mikor meg akarja javítani a szovjet híret. Meglehet, hogy az ő szándékai valóban nemesek, azonban Moszkvában nem idealista nők, hanem durva lelkű zsarnokok uralkodnak.

A budapesti bombamerénylők az ügyészségen.

(Ujabb merényletet bizonyítottak Márfiyékra.)

Budapestről táviratozzák: Az Erzsébetvárosi Kör ebben merénylet nyomozásáról ma hivatalos jelentést adott ki a rendőrség. A jelentés szerint megállapították, hogy a merényletet Márfiy József kezdeményezésére és az ő tervei alapján hajtottak végre. A terv részleteit a kilencedik kerületi nemzetvédelmi osztályon határozták el és ugyanitt tartották az előkészítő megbeszéléseket is a tettesek. A pokolgép külső burkolatát Kasnyik János készítette, a robbanóanyagot Márfiy adta, az óraszerkezet pedig Marosi Károlytól származott. A pokolgépet azután Márfiy lakásán Márfiy, Chriaszty István és Marosi állították össze. A kör Herczeg József nevű portásával egyetértésben tartották Marosi, Chriaszty és Radó József helyszíni szemlét a kör helyiségében. A pokolgépet azután a fűtőtest és a fal közötti terület dimenziójához formáltatták. A pokolgép pontosan a tettesek tervei szerint 1922. április harmadikán este robbant fel. Kasnyik időköz

ben öngyilkos lett és így Márfiy, Chriaszty, Marosi és Bator Miklóst az Erzsébetvárosi Kör elleni merénylet miatt, Salló Jánost és Poór Tivadart az újpesti izraelita templom elleni merénylet tetteivel vádoltnak adták át az ügyészségnek.

Budapestről táviratozzák: Az Erzsébetvárosi Kör merényletnek nyomozása közben a vizsgálat kiderítette, hogy a Ferencz József laktanya elleni merénylet kísérleté szintén Márfiytól indult ki. A laktanya elleni merénylet kísérletében Hesz Károly is részes, aki jelenleg a katonai ügyészség fogházában ül. Ezt a merényletkísérletet azért követték el, hogy a merényletek gyanúját magukról eltereljék és a kommunistákra hárítsák át. A vizsgálat kiderítette még, hogy 1922. tavaszán Adorján Géza elnökségével gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy eddigi defenzív magatartásukat offenzív változtatják át az ügynek ebben a részében a Zalaegerszegre internált Adorján Gézát is kihallgatják.

Lukács figurája sikerült volt. Az éjjeli ór, a női erény fölött örökös jó barátot Jávör játszotta, beleéltve magát a vigjáték milliójába, csak kár, hogy olyan gyorsan beszélt. Tipikus bohózat alak volt Mészáros Béla, a jó Eduárdnak, ennek a hamisítatlan párisi származású szerepében. A fő női szerepet Márkus Rózsi játszotta, aki nek ez a második fellépte. Az ügyes és tehetséges színésznő ezúttal is sikert aratott és használható tagjává vált a prózai együttesnek. Mészáros Maya kokottja is elsőrendű alakítás, hasonlóképpen Harmath Jolán kikapós menyecskeje és Gyarmatyné feltűnő vidéki asszonya. Kisebbszerepeket játszottak Gyarmaty, Ács, Makróczy és Szabó Pál. A csak felnőtteknek hirdetett darabot zenekaros ház nézte végig, amely sokat tapsolt. (k. s.)

* Timisoarai színházi műsor. Pénteken: Gül-Baba, Zöldhelyi Annus vendégfelléptével. Szombaton d. u. 3 órakor: Drótosztó, Zöldhelyi Annus vendégfelléptével.

* Az aradi színház műsora. Pénteken este: Román előadás.

Szombat este 8 órakor: Az éjjeli ór, francia bohózat. A. bérlet. Vasárnap d. u.: Hajduk hadnagya. Este Hattyulovag. (Bérletszünet.)

* Román előadások a timisoarai színházban. F. hó 16-án, szombaton és vasárnap, 17-én este 8 órai kezdettel a bucaresti Nemzeti Színház N. Soreanu vezetésével előadást tart a timisoarai színházban. Szombaton Ernst Ottó 3 felvonásos vigjátéka: „Institutorii“ (Der Probenkandidat), vasárnap pedig Victor Jon Popa „Cinta“ című 3 felvonásos darabja kerül színre. A helyarákat a főpolgármesterrel egyetértve mérsékeltén állapították meg.

* Priscilla és Ward báltáncosok bucsuja. Az aradi Központi bár táncos párja, akiket a közönség rövid aradi tartózkodásuk alatt kedvencévé fogadott, pénteken bucsuznak el a bárlátogatóktól. Aradról Clujra mennek, ahol nagy érdeklődéssel várják a kiváló táncospar felléptét.

* Bihar—bánsági színészeti felügyelőség. Oradea-mareról jelentik: Soimescu volt színészeti felügyelő felmentése után érdekes lépésre határozta el magát a szepmüvészeti minisztérium. Erdély területét két részre osztotta, az egyik rész Clujon kap színházi felügyelőséget, a másik Oradea-maren. A második kerület magába foglalja a Bánátot, Körösmentét és Bihart. Az oradea-marei színházi felügyelőség vezetőjévé Marcus István volt rendőrprefektust nevezték ki.

* Román irodalmi délután. Vasárnap délután négy órai kezdettel tartja első kulturdeputánját a román „Irodalmi és művészeti szalon.“ A műsor első számaképpen Al. Negura, a tehetséges aradi román költő tart előadást a ma színházról. Stamatid költő és tanár saját költeményeiből olvas fel. Nicorescu Laurian, a cluji román opera tagja operaáriákat énekel, Volbura Poiana prózát olvas fel. Cotrus Áron, a kitűnő román költő saját verseit olvassa fel, Cotrusné-Szántó Erzs. zongoraművésznő két zongoraszámmal szerepel, Franvó Zoltán Eminescu fordításait és Negura néhány eredeti költeményét olvassa fel. A kulturdeputánt a Kulturpalota nagytermében tartják pontosan délután négy órai kezdettel.

* Az aradi színház hírei. A Pompadour aradi bemutatója. Szinpadon, próbatermekben, irodában lázas sietség észlelhető, mindenki tudatában van annak, hogy egy nem minden nap bemutató napja közeledik. Természetesen elsősorban az újdonság főszereplői Horváth Mici, Szeghő Lili, Fáskerty Maca, Tompa, Gyöző, Ekecs, Selmecezi vannak teljesen igénybe véve az újdonság előkészületeitől. Valamennyien rendkívül hálás szerepet játszanak. A toilletter terén szenzációs meglepetésekre számíthat a publikum. Feltűnést keltőnek lesznek az új diszletek s azonkívül a karszemélyzet egységes, hatásos új kosztümei, ami mind hozzájárul ahhoz, hogy a Pompadourt az aradi színház slágerdarabjává avassa. A Fall operett bemutatóját hétfőn tartják meg s az első három este bérletszünetes előadásban hozzák színre azt. Erre a három estére a bérletköltséget szombat délig fentartja a pénziár. — Szombaton este 8 órakor Éjjeli ór, A. bérletben csak felnőtteknek. A szombat estére hirdetett katonai előadás elmaradt és ezért a színház a szerdán este nagy sikerrel előadott pikáns francia bohózat előadását ismétli meg csak felnőttek részére. Tekintettel arra, hogy

a színház öt napon keresztül a román művészek vendégjátéka miatt nem tarthatja meg előadásait, erre a napra kénytelen változtatni bérletrendszerén és A. bérletben tartja meg Márkus Rózsi, Jávör, Darvas, Sereghy, Mészáros Mária, Mészáros Béla, Kallós, Gyarmatny felléptével az Éjjeli ór előadását.

Hogy áll a lej?

1924. február 14-én 100 lejért adtak nálunk:

2.85 svájci frankot,
11.— francia frankot,
20.000 külföldi magyar koronát,
30.000 tényleges magyar koronát,
30.500 belföldi magyar koronát,
36.300 osztrák koronát.

Zürichben 2.95 frankot
Budapestben 17,900—18,200 Ft

Bajok a temesvári színház vezetése körül.

(Fekete Mihály konzorciumot akar.)

(Saját tudósítónktól.) A timisoarai színház próbatábláján tegnap körlevél jelent meg Fekete Mihály színházigazgató aláírásával, aki csütörtökön délután társulati ülésre hívta össze tagjait. A mai ülésen Fekete kijelentette, hogy csak tizenhatodikáig vezeti a színház ügyeit és attól kezdve azt ajánlja, hogy konzorcium vegye át a színház vezetését. Elhatározását azzal indokolta meg, hogy egyes tagok fizetésemelést kértek, aminek ő a jelenlegi körülmények között nem tehet eleget. A társulat az ülésen Fekete igazgató ellen foglalt állást és kijelentették, hogy nem hajlandók javaslatát elfogadni. Annál kevésbé mert a társulat tagjai közül tíz elsőrendű szereplő elment, újakat az igazgató nem szerződtetett, tehát a kiadásai jelentősen csökkentek. Jelenleg összesen csak öt női és öt férfi főszereplő van, akik közül a primadonnának van 12.000 a bonvivánnak 8000, az első és egyetlen szubrettnek 5000 lej fizetése, a többi elsőrendű szereplők fizetése fejeként nem haladja meg a háromezer lejt. Tizennégy kardalos van, akik 600—2000 lej havi fizetést kapnak. A fizetésekre előirányzott összeg alaposan csökkent és a színház napról-napra telt házak előtt játszik. Fekete elhatározása tehát teljesen indokolatlan. Fekete Mihály különben az a tervvel is foglalkozott, hogy a teljesen jelentéktelen létszámára zsugorodott társulatával Bucarestbe is elmegy és ott magyar nyelven bemutatja a Vörös malom című színművet, Fall Leo „Pompadour“-ját és Shakespeare néhány színművét. Valószínűleg azonban Fekete egyik tervéből sem lesz semmi. Kis és agyonfáradt színházát nem viheti Bucarestbe, a konzorcium tervét pedig nem tudja keresztül vinni, amivel csak a tagok kis jövedelmét csökkenteni, a rizikót magától elhárítani és amellé a jövőben is ugyanannyi jövedelmet biztosítani magának, amennyi most van.

— Öngyilkos zongoraművésznő. Budapestről táviratozzák: Lukács Irén zongoraművésznő, aki nagyfokú idegességben szenvedett, szülei lakásán veronállal megmérgezte magát.

Ady-est Budapesten.

(Aradi szavalóművész is szavalt az Ady-ünnepélyen.)

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap este fényes külső keretek és nagy siker mellett zajlott le Budapestén az első nyilvános ünnepély. Az előadók között ott volt Zala Béla Aradon lakó szavalóművész és ismert nevelő Ady interpretátor, aki a következőket mondotta a fényes sikeres Ady-ünnepélyről.

— Zsúfolásig megtelt a Zeneakadémia nagyterme díszes és előkelő közönséggel, ott volt a budapesti társadalom színe-java. Ez csak bizonyítéka annak, hogy ma, öt évvel Ady halála után mennyire megváltozott minden. Már kezdte a közönség Ady megismerését és megbecsülését, ma már az ugynevezett hivatalosak szájából is hallunk olyan nyilatkozatokat, amelyek Ady-t mint egy nagy magyar értéket jelölik meg és értékesnek tartják az ő munkásságát.

— A közönség nagy életszéllel fogadta Ady szavallataimat, rajtam kívül még Péchy Blanka, Babó Elemér és Hegyi Rózi szavaltak ugyanakkor nagy sikerrel Ady verseket. Sárvary Mihály nagy tetszéssel énekelte Reinitz Béla által megzenésített Ady dalokat. Ez a vasárnapi Ady-ünnep életünk egyik legszebb ünnepe volt.

Különös cégbitorlás.

(Más helyett adott el zsindelet — de nem szállított.)

(Saját tudósítónktól.) Érdekes ügyet tárgyalt ma az aradi törvényszék büntető tanácsa. Még 1922-ben dr. Szalay Károly aradi ügyvéd 10 ezer köteg zsindelet akart vásárolni az Aradi Fűrészgyár Buk. Reg. Ferd. (Boros Béni) téri telepén. A telep mellett közvetlenül van a Földes testvérek cég faterépe és annak egyik tisztviselőjétől Klein Elemértől érdeklődött dr. Szalay, hogy hol beszélhet a Fűrészgyár igazgatójával. Klein Elemér tisztviselő a Földes cég irodájába kalauzolta az ügyvédet, akitől fölvette a rendelést, és a zsindeletért járó 4 ezer lejt. Az elismervényre saját nevével kívül „Aradi Fűrészgyár i.” jelzést tett. A t. betű állítólag azt jelentette, hogy „terméke.” A Fűrészgyár igazgatósága tudomást szerzett az esetről és csalásért feljelentette Klein Elemért.

A mai tárgyaláson a vádlott védelmét dr. Timár Andor ügyvéd látta el, aki azt igyekezett bizonyítani, hogy az ügy nem a törvényszék elé, hanem a kihágási bírósághoz tartozik, mert nem közönséges büncselekményről, hanem legfeljebb csak cégbitorlásról lehet szó. Pausesti Miklós királyi ügyész erre Klein ellen a vádat elejtette. A tárgyaláson jelenlevő feljelentő, mint magánvádló lépett fel, a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, majd az elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a bíróság elismerte, hogy Klein anya-

gi előny kihasználására félrevezette a vásárlót, mivel azonban a Fűrészgyár ebből károsodást nem szenvedett, családja esete nem forog fenn és így a vád és következményei alól a vádlottat felmentette. A magánvádló felebezett.

HIREK.

A lakásrekvirálások.

Egy törvényszéki bíró hozzászólása.

Kaptuk a következő sorokat: *Igen tisztelt Szerkesztő Ur!* Érthető megdöbbenéssel olvastam tegnapi lapjában *Virányi Jenő*ék esetét. Érthetetlennek tartom ugyanis, hogy egy ilyen elismert művészembertől, akinek multját és érdemeit meg kellene becsülni, öreg napjaira elveszik két szobás lakásából az egyik szobát, amelyre nemcsak feltétlenül szüksége, de törvényes joga is van, sőt még a házaspár egyik ágját is egész egyszerűen elakariják venni egy fiatal ember részére, aki utóvégre diványon is alhatna.

Mindennél érthetlenebb azontán előttem, hogy miért kell ilyen eszközökhöz fordulni, amikor *naponta az összes lapokban olvashatók hirdetések, hogy butorozott hónapos szobák ellátással vagy a nélkül kiadóak.*

En úgy gondolom, hogy amíg olyan szobák kaphatók, melyeket *a hérlő maga kinnál bérbeadásra, első sorban ezeket a szobákat kell elrekvirálni,* mert hiszen a szoba tulajdonosa azzal a ténnyel, hogy hirdeti, elismeri, hogy arra a szobára nincs semmi szüksége.

Az a dolmánygyári tisztviselő is kaphatott volna ilyen szobát, ha utána nézett volna, de *a rekviráló bizottságnak is mindenképp az ilyen fellánált lakásokat kellene igénybe venni.*

Ugy hiszem, hogy soraim közlése és megfogadása sokat használ az ügynek, igaz nagyra becsüléssel. *Egy törvényszéki bíró.*

— Lapunk legközelebbi száma a pénteki cenzuraszünet miatt vasárnap reggel jelenik meg.

— A pénteki g. kel. egyházi ünnep. A pénteki gör. keleti egyházi ünnep alkalmával az üzletek nyitva tartanak, gyárakban, irodákban dolgozhatnak, csak a közhivatalokban iesz hivatali munkaszünet.

— Súlyos beteg a pápa. Rómából jelentik: A pápa a koronázási évforduló szertartásán rosszul lett, de eltitkolta. Tegnapi állapota hirtelen rosszra fordult, úgy, hogy ágyba kellett feküdni. A szentatya súlyos influenza-ban megbetegedett.

— Jugoszláv misszió Csehszlovákiában. Belgrádból jelentik: Nadics tábornok vezetésével legközelebb tizenöttagú katonai misszió utazik Csehszlovákiába. Feladatuk az, hogy tanulmányozzák a csehszlovák katonai intézményeket.

Harc az albán trónért. (Az angol kormány Miklós herceg pártján.)

Belgrádból táviratozzák: A tirahai alkotmányozó gyűlésen előre láthatólag éles harc tör ki Albánia új államformája és a trón betöltése körül. A köztársasági párt olyan erős, mint a monarchisták tábor, azonban a monarchisták között nagy ellentétek vannak az uralkodó személyének megválasztása miatt. Az eddigi jelöltek a következők: Wied Vilmos herceg a volt albán fejedelem Karagyorgyevics Pál herceg, Sixtus párnai herceg, több török herceg és Harry Sinclair az amerikai milliárdos petroleum király.

A Lux távirati ügynökség Bucurestiből úgy értesül, hogy Mária román királynő Rómából, ahová Miklós román herceg eljegyzé-

sének hírére utazott, Maltába megy, ahol találkozik Miklós herceggel, aki ott tengerészeti szolgálatot teljesít. Érdekes, hogy Averescu miniszterelnök Rómába utazott, hogy ott az olasz kormányval tárgyaljon a görög államforma kérdésében. Más hírek szerint Mária királyné római utazása az albán trón betöltésével is összefüggésben van, amennyiben Albánia trónját Miklós herceg számára szeretné megnyerni. Maltából Mária királyné Londonba utazik. Jóhírfő máltai diplomáciai körök véleménye szerint az angol kormány súlyt helyez arra, hogy az albán államformának ilyen terv szerinti megoldása sikerüljön.

— Jugoszlávia is elismeri a szövetséget. Belgrádból jelentik: Az olasz-jugoszláv szerződés ratifikálása után következik Szovjetország hivatalos elismerése. Miután Anglia és Olaszország megtette ezt a lépést, semmi akadálya sincs annak, hogy Jugoszlávia is elismerje a szovjetkormányt. Politikai körökben is valószínűnek tartják, hogy Csehszlovákia, Románia és Franciaország is komolyan foglalkoznak Szovjetország hivatalos elismerésével.

— Peidl és Garami londoni memoranduma. Bécsből táviratozzák: A Neue Freie Presse arról értesül, hogy Peidl Gyula és Garami Ernő Londonban írásbeli memorandumot nyújtottak át a munkáspárt vezetésének a magyarországi állapotokról, de főképpen a munkáviszonyokról. A memorandum hangja a lap szerint objektív és kizár minden budapesti intervenciót, de lehetséges, hogy az angol kormány mégis tesz barátságos lépéseket a magyar kormány-nál.

— Fölbontották Tutankhamen sarkofágját. Luxori jelentés szerint egy tizenhattu archeológus bizottság jelenlétében ma fölbontották Tutankhamen fáraó sarkofágját. A sarkofag földelének eltávolítása után megtalálták a fáraó három méter hosszú pompás mumia fokját, amelyre a fáraó arcképét tömör aranyból kiverve helyezték rá.

— Végrehajtókat keresnek Aradon. Az aradi pénzügyigazgatóság első kerületi adóhivatala három érvényes végrehajtót keres, akiknek fizetését már belépésük napján fölvisítják. Ezzel kapcsolatosan közli az adóhivatal, hogy azokkal szemben, akiknek a múlt esztendő utolsó negyedéről adótartozásuk van még, megindítják a legszigorubb adóvégrehajtási eljárást. Ugyancsak ennek az eljárásnak teszi ki magát, aki nem rendezi sürgősen a most folyó negyedévre adófizetését. Erre a negyedre a múlt évi kiróvás alapján kell befizetni az adókat mindaddig, amíg az adókövető bizottságok, amelyek huszadikán kezdik meg munkájukat, ki nem vetették az új, erre az évre szülő adó összegét.

— A hírlapírók vasúti szabadjegyei. Bucurestiből jelentik: Vaitoianu közlekedésügyi miniszter ma nyilatkozott a sajtó képviselői előtt a hírlapírói szabadjegyekről. Kijelentette, hogy legközelebb törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé, amely rendezni fogja a szabadjegyek kérdését. A javaslat lényege az, hogy a nagyobb szakszervezetek nyolc, míg a kisebbek négy szabadjegyet kapnak.

— Meggyilkolt kereskedő. Budapestről táviratozzák: Bergl János marhakereskedő Alberti-Irsán negyven milliót vett magához és vonaira ült, hogy a kabai vásárra utazzon. Így tudták a szomszédok. Másnap hajnalban azonban lakása ajtaja előtt találták holtan a kereskedőt, a fejét pedig levágva, messze a testétől fedezték fel. A fejét éles tárggyal vágták le. A kereskedő pénztárcája hiányzott. A nyomozás azonnal megindult.

— Megsértett ügyvéd. Dr. Lintia Livius timisoarai ügyvédrel Miu Romulus, aki régebben timisoarai rendőrigazgató volt, állítólag azt mondotta, hogy „senki ember” és „bolsevik.” Az állítólagos kijelentésekért az ügyvéd a volt rendőrigazgatót beperelte és ma tárgyalta az ügyet a bíróság. A mai tárgyaláson Miu Romulus kijelentette, hogy ilyen kifejezéseket dr. Lintiaról annál kevésbé használt, mert mindenkor tisztelte és nagyrabecsülte az ügyvédet. Dr. Lintia Livius meglegedett a rendőrigazgató kijelentésével és vádját visszavonta.

— Aradi tolvajt fogtak Timisoarán. A timisoarai gyárvaros rendőrség egy ottani ószeres üzletben letartóztatta Balogh Kálmánt, egy foglalkozás nélküli aradi egyént, aki az eladásra kínált ruhákat Krausz Jenő aradi pincérről lopta. Balogh a mai nap folyamán átadták az aradi rendőrségnek.

— Hatvanöt éves öngyilkos. Triju Traian 65 éves felesége tegnap dél után Nagyszolvádon felakasztotta magát. Tettét azért követte el, mert gyógyíthatatlan betegségben szenvedett.

Tekintse meg kirakatainkban a tavaszi szezon szövetkülönlegességeit

W. MISSIR FII & Co. S. A. divatáruháza, Aradon.

Hatalmas választék érkezett szőnyegekben, butorkelmékben és vásznakban. — Gyári árak!

— Nem emelik a vasuti tarifát. Burettiből jelentik: A CFR. vezérigazgatósága megcáfolja azokat a híreket, mintha tarifaemelés lenne tervbe véve.

— A halott ötszáz leje. A timisoarai kórházban egy teremben feküdtek egymás mellett Vlad János és Balan Simion dettai földművesek. Vlad János, aki már lábbadozó beteg volt, állandóan segítségére volt Balannak és számos apró szolgálatot tett neki. Balan néhány nap múlva meghalt és akkor Vlad magához vette az elhunyt ötszáz lejét. Ezt a körterem többi betegek látták és Vladot feljelentették a kórház igazgatóságánál, amely viszont az ügyészségnek tett jelentést az esetről. Vlad János kihallgatásakor azzal védekezett, hogy szolgálataival, amelyeket Balannak tett, megérdemelte ezt a pénzt és különben is szóbelileg reá testálta Balan az ötszáz lejt. Az ügyészség az ügyet a járásbíróshoz tette át, amely a közeljövőben fogja tárgyalni.

— Fogászati hír. D. M. Gancz Frida vizsgázott fogászni, fogászati rendelőjét Str. Eminescu (Deák F.-u.) 40. sz. alól Strada Moise Nicoara 13. (Petőfi-u. 7.) alá helyezte át.

— Morzsa Gyula hírneves cigányprimás, ki Erdély és Bánát nagyobb városaiban a közönség teljes megelégedését érdemelte ki, körútjáról zenekarával Nagyszentmiklóstra érkezett és ott nanonta a Keszler-féle kavéház éttermében hangversenyez, valamint Fülöp József cimbalomművész kíséretével szólókat játszik.

— Az „AMTE.” nagy bálja február 23-án a Központi szálló összes termeiben.

— Béreljen Kermel könyvtárban

— Alkalmi vételek arany és briliáns ékszerekben Waldmannál, Piata Avram Iancu (Szabadság-t.) 14

— Tánciskola. Gencsyné új, kezdő és haladó colonia f. hó 18-án este 8 órakor kezdődik a Fehér Keresztben.

— Az „Aradi Athletikai Club” 1924. évre a pályáján fennálló buffetjére pályázatot hirdet. A feltételek megtudhatók Rödler Géza igazgatónál mindennap 6 és 7 óra között az AAC. klubhelyiségében. Kiskereszt. Pályázati határidő március 1. Elnökség.

Mulatságok

— Jelmezestély. Borosjenő. Szombaton, február 16-án este tartják jelmezestélyüket az iteni (borosjenői) kereskedők az ottani Central szálló disztermében. A borosjenői kereskedők estélye minden évben egyik legelőkelőbb és leglátogatottabb aradmegyei elibál volt és mint értesülünk, a szombati estélyre oly nagyarányú előkészület folyik, hogy előreláthatólag az eddigi nagyszerű és fényes estélyeket is felülmúlja. Egész Aradmegyében és Aradon is rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult az estély iránt és mint értesülünk, az aradi ihuság táncos gárdája külön csoportokban utazik ki erre az előkelő nivós táncmulatságra, amelynek kisvárosi hangulata a régi, békebeli mulatságok kedélyes és meleg emlékeit eleveníti fel.

A fehér és a vörös cár.

Párisból jelentik: Ugyanazon a napon, amelyen Rykov Lenin örökébe lépett, Cyrill orosz nagy herceg, aki jelenleg Párisban él, ki jelentette az orosz emigránsoknak, hogy nemsokára visszatér Oroszországba. Szerinte a szovjet uralom már nem fog sokáig tartani és helyébe ismét a cárizmus fog lépni. Cyrill nagyherceg Miklós volt orosz cár örököse és meg van róla győződve, hogy nem sokára az orosz trónt elfoglalhatja.

Az egyik párisi napilap az „Excelsior” legutóbbi számában két érdekes intervjút közöl. Beszélgetést a jelenleg Nižában levő Cyrill nagyherceggel és egy intervjút Rykovval Moszkvában. Míg az egyik a bolsevizmus közelebbi bukását jósolja meg, addig a másik biztosítja az újságírókat, hogy a szovjet köztársaság biztos alapokon áll. Cyrill nagyherceg a következőket mondotta:

— Az orosz nép nagyrésze már megunt a bolsevik uralmat. A parasztok és földművesek, akik az össznépszerűség nyolcvanöt százalékát teszik ki, óriási károkat szenved a bolsevikiek alatt és már alig várják, hogy a cár lépjen trónra. Ez különben nem esoda, hisz a szovjetkormány elvette ezektől a szerencsétlenektől az egész birtokukat. De a munkások között is százezer számra akadnak olyanok, akik nagyon

szívesen vennék, ha egy demokráta kormány jutna uralomra. Mindezzel hallhatunk híreket arról, hogy az orosz nép elégedetlen a mostani kormánnyal. Biztos vagyok abban, hogy a kommunizmus napjai Oroszországban megvannak számlálva. És ha az orosz nép érdeke kívánni fogja, vissza térnek és ha elődjeim trónját elfoglalhatom, mindent el fogok követni, hogy elfeledtessem a néppel a bolsevik uralom kellemetlen emlékeit. A cárok mindig megvédték népük érdekét és a jövőben is úgy lesz.

Rykov ellenben a következő nyilatkozatot tette:

— Az egyesült szovjetországok népe a magántulajdon és a kommunizmus közötti nehéz éveket már túlhaladta. Én nemcsak utódi, hanem tanítványa is vagyok Leninnek és munkáját az ő szellemében folytatni is fogom. Külpolitikánk első alapelve Oroszország tartós békéjét biztosítani. Nem akarunk többé háborút és hogy a vörös hadsereget még mindig fegyverben tartjuk, annak Európa még mindig konszolidálatlan állapota az oka. A népbiztosok tanácsának belpolitikáját pedig az az alapelv fogja irányítani, hogy a kulturális és gazdasági kapcsolatot a falu és a város, az ipar és a földművelés között megteremtjük. A kommunizmus céltudatos kiépítése Oroszországban egyszer s mindenkorra biztosítva van.

szép jelenetek következnek, amikor az emberbestiákkal szemben az állati érzések diadalmaskodnak.

Milliók expenznóta.

(A megbízott ügyvéd háta megett eladott földbirtok.)

(Saját tudósítónktól.) Milliók expenznóta ügyében tartott tárgyalást az aradi törvényszék polgári tanácsa. Dr. Juhász Géza aradi ügyvéd kilencszáz három ezer lej ügyvédi honoráriumért beperelte Makosi György szemlakt földbirtokost. Marosi 1921-ben megvásárolta a nagyváradi görög katolikus hitközség 1060 holdnyi területű erdőséget. Az erdőséget nem sokára elakarta adni a Belényesi Takarékpénztár részvénytársaságnak és a Timisoara temesvári takarékos és hitelintézetnek. A tárgyalások vezetésével és az erdőség eladásával dr. Juhász Géza aradi ügyvédet bízta meg a földbirtokos. Az üzlet perfektuálása előtt néhány nappal Marosi megkerülve ügyvédjét, megkötötte a szerződést a két pénzintézettel és ügyvédjének a honorárium kifizetését megtagadta. Az expenznótaért pereskedő ügyvéd azt állítja, hogy az eladott erdőterület értéke meghaladja az ötvennyolc millió lejt és az ügyvédi díjszabás szerint a birtok eladásának közvetítéséért 903 ezer lej illeti meg. A bíróság nem hozott ítéletet, hanem elrendelte az eladás-körülményeinek és az eladott erdő értékének bizonyítását.

— Emberek, bestiák címen szombaton, vasárnap és hétfőn megrendülő drámai filmet vetít az Apolló mozgószínház. Muran, a fiatal amerikai természetvédő egy fiatal farkas kölyköt fogott s megszelidíti. Az állat minden utiában elkíséri a természetvédőt s amikor Muran egyik elensége életére tör, a ragaszkodó, megszelidült állat menti meg. Csoda

(Cyrill nagyherceg és Rykov nyilatkozata.)

szívesen vennék, ha egy demokráta kormány jutna uralomra. Mindezzel hallhatunk híreket arról, hogy az orosz nép elégedetlen a mostani kormánnyal. Biztos vagyok abban, hogy a kommunizmus napjai Oroszországban megvannak számlálva. És ha az orosz nép érdeke kívánni fogja, vissza térnek és ha elődjeim trónját elfoglalhatom, mindent el fogok követni, hogy elfeledtessem a néppel a bolsevik uralom kellemetlen emlékeit. A cárok mindig megvédték népük érdekét és a jövőben is úgy lesz.

Rykov ellenben a következő nyilatkozatot tette:

— Az egyesült szovjetországok népe a magántulajdon és a kommunizmus közötti nehéz éveket már túlhaladta. Én nemcsak utódi, hanem tanítványa is vagyok Leninnek és munkáját az ő szellemében folytatni is fogom. Külpolitikánk első alapelve Oroszország tartós békéjét biztosítani. Nem akarunk többé háborút és hogy a vörös hadsereget még mindig fegyverben tartjuk, annak Európa még mindig konszolidálatlan állapota az oka. A népbiztosok tanácsának belpolitikáját pedig az az alapelv fogja irányítani, hogy a kulturális és gazdasági kapcsolatot a falu és a város, az ipar és a földművelés között megteremtjük. A kommunizmus céltudatos kiépítése Oroszországban egyszer s mindenkorra biztosítva van.

szép jelenetek következnek, amikor az emberbestiákkal szemben az állati érzések diadalmaskodnak.

Milliók expenznóta.

(A megbízott ügyvéd háta megett eladott földbirtok.)

(Saját tudósítónktól.) Milliók expenznóta ügyében tartott tárgyalást az aradi törvényszék polgári tanácsa. Dr. Juhász Géza aradi ügyvéd kilencszáz három ezer lej ügyvédi honoráriumért beperelte Makosi György szemlakt földbirtokost. Marosi 1921-ben megvásárolta a nagyváradi görög katolikus hitközség 1060 holdnyi területű erdőséget. Az erdőséget nem sokára elakarta adni a Belényesi Takarékpénztár részvénytársaságnak és a Timisoara temesvári takarékos és hitelintézetnek. A tárgyalások vezetésével és az erdőség eladásával dr. Juhász Géza aradi ügyvédet bízta meg a földbirtokos. Az üzlet perfektuálása előtt néhány nappal Marosi megkerülve ügyvédjét, megkötötte a szerződést a két pénzintézettel és ügyvédjének a honorárium kifizetését megtagadta. Az expenznótaért pereskedő ügyvéd azt állítja, hogy az eladott erdőterület értéke meghaladja az ötvennyolc millió lejt és az ügyvédi díjszabás szerint a birtok eladásának közvetítéséért 903 ezer lej illeti meg. A bíróság nem hozott ítéletet, hanem elrendelte az eladás-körülményeinek és az eladott erdő értékének bizonyítását.

Curtici selyemcsempészsés

(Márciusig az összes csempészségi ügyeket letárgyalják Aradon.)

(Saját tudósítónktól.) Az aradi törvényszék február 18-ára, hétfőre tűzte ki Nicu Rubin bucarestli kereskedő és társai Steinitz Károly és Kerunt József bécsi kereskedők selyemcsempészségi ügyében a tárgyalást. 1922. május 24-én a Budapestre érkező gyorsvonaton az ilések párnái alatt nagymennyiségű selyem volt elrejtve, amelyet Curticion egy vámtiszt véletlenül folytán felfedezett. A curtici vámfőnökség lefoglalta a nagy értékű selymet, amelynek vámját több mint félmillió lej. A selyem tulajdonosait Nicu Rubin bucarestli kereskedőt és két társát 1.950.819 lej bírsággal sújtották. Az ítélet ellen a kereskedők ügyvédje dr. Miclosi Emil utján fellebbezést nyújtott be, amelynek tárgyalását a törvényszék hétfőre tűzte ki. Értesítésünk szerint az aradi törvényszéken február és március hó folyamán az összes vámcsempészségi ügyeket letárgyalják. Dema Gusztáv ügyében március elejére tűzték ki a tárgyalást.

Betörések Aradon.

(Kifosztották egy távozó háztulajdonos lakását.)

(Saját tudósítónktól.) Ma reggel a santul George (Dezső) utcáról két betörést jelentettek az aradi államrendőrségnek. Az egyik betörésről Benkő József kereskedő tett feljelentést, akinek a B. számú házában levő pincéjét törtek fel. A tettesek több ezer lej értékű árut loptak el a pincéből.

A másik betörés a szomszédos házában Velicu Vibriča lakásán történt. A ház tulajdonosnője jelenleg Bucarestben tartózkodik és ezt az alkalmat használta fel a tettesek az őrizet nélkül hagyott lakás kifosztására. A kaput elhalkulcsal nyitották ki és a lakás ajtaját feltörték. Behatoltak a szobákba és élelőkamarába és nagymennyiségű ruhaneműt és élelmiszert vittek el. A betörésről a szomszédok hetek feljelentést, akik reggel látták a nyitva hagyott kaput. A rendőrség megjelent a helyszínen és a nyomozás adatai alapján valószínűleg sikerül a betörőket hamarosan letartóztatni. A betörésből okozott kárt a háztulajdonos hivatkozta miatt nem lehet megállapítani.

— Nagy tűz Budapesten. Budapestre táviratozzák: A Hazai Kőolajipar részvénytársaság kőbányái telepén az egyik paraffinfinomítóban tűz támadt. A kivonult tűzoltóság csak a telep többi részét tudta megmenteni, míg a kigvulladt finomító teljesen leégett. A tűz oka eddig ismeretlen. A kár több mint egy milliárd.

Hoffmann meséi

Offenbach operája ma utóliára az Apollóban.

Közgazdaság.

Arad új vámfelügyelője.

(Dimitrescu Constantint visszahelyezték Aradra.)

(Saját tudósítónktól.) Arad kereskedői körében nagy meglepetéssel keltő kinevezésről adunk jelentést. Dimitrescu Constantin volt aradi vámfőnököt Arad székhelyi vámfelügyelővé léptették elő. Dimitrescu Constantint közel egy esztendeje helyezték el Aradról, ahol a vámhivatal főnöke volt. Ebben a minőségben 3-4 évig működött Aradon. Az aradi kereskedők körében előzékeny modorával és jóindulatu készségével sok elismeréssel és rokonszenvvel találkozott Dimitrescu Constantin azokban az időkben, amikor a vámkérdésekben a kereskedők még tájékozatlanok voltak, készséggel állott a felek rendelkezésére és mindig szerencsésen össze tudta egyeztetni az állam érdekeit a közönség érdekével. Aradról Brankába, az ottani fővámhivatalhoz helyezték Dimitrescut, vámfőnöki minőségben, ahol körülbelül egy évet töltött. December hónapban vámfelügyelővé léptették elő és most az aradi vámkerület felügyelőségének élére osztották be. Kerülete a következő vámhivatalokra terjed ki: Arad, Curtici, Salonta-Mare, Nádlaç, Pecica, Comlos, Cianad.

Dimitrescu Constantin az ország nyugati határszélén a legfontosabb vámkerületet kapta, ami a kiváló tisztviselő előléptetésének nagy jelentőségét bizonyítja. Az új vámfelügyelő már megérkezett Aradra és működését megkezdte.

= **Megszűnnek az agrárbizottságok.** Bucurestiből jelentik: Az Argus jelentése szerint az agrárbizottságok április elsején beszüntetik működésüket. Ezután az összes idetartozó ügyeket a királyi táblák intézik el.

= **Francia kereskedelmi delegáció utazik Oroszországba.** Párisból táviratozzák: A kereskedelmi érdekképviselet szövetsége kérte Poincaré miniszterelnöktől, hogy egy francia kereskedőkből álló bizottságot nevezzen ki, amely kimegy Oroszországba és előkészíti a kereskedelmi kapcsolatok felvételét. Kérték, hogy sürgősen alakítsák meg a Moszkvába küldendő állandó francia kereskedelmi delegációt is, nehogy a francia érdekek rövidséget szenvedjenek.

= **Kényszerbetegség.** Gottlieb Lipót aradi kalapgyáros dr. Weil Károly ügyvédje útján ma kényszerbetegséget eljárás megindítását kérte maga ellen az aradi cégbiróságtól.

Valutapiac.

Helyi valutaárak. (Február 14.) Newyork 196.25, dollár 196.75, London 845, angol font 860, Páris 872, francia frank 9, Zürich 34.65, svájci frank 34.80, Milano 8.53, lira 8.50, Belgrád 235-226, Prága 5.69, szokol 5.65, Budapest külföldi 200, belföldi 305, Bécs 363, osztrák korona 350.

Zürichi nyitás. (Február 14.) Amsterdam 215, London 247550, Páris 2580, Milano 2505, Prága 16.68.75, Budapest 0.02.01, Belgrád 6.95, Bucuresti 2.95, Bécs 0.0081.

Zürichi zárlat. (Február 14.) Amsterdam 215, Newyork 576.25,

London 2472, Páris 25.30, Milano 24.92.50, Prága 16.67.50, Budapest 0.02.01, Belgrád 6.95, Bucuresti 2.95, Bécs 0.0081.

Bucurestli tőzsdezárlat. (Február 14.) Kifizetések: Páris 8.80, London 847, Newyork 197, Milano 8.58, Zürich 34.25, Bécs 0.0027.75, Prága 5.70, Budapest 0.0070, — Valuták: Napoleon 750, léva 1.30, török lira 0.98, angol font 838, francia frank 885, svájci frank 34, lira 8.45, drachma 3.60, dinár 2.25 (dollár 193.50, tengyel márka 0.00020, osztrák korona 0.0027.75 magyar korona 0.0040, szokol 5.50.

Budapesti devizaközpont jegyzései. (Február 14.) Napoleon 113.000, Belgrád 393-419, Bucuresti 170-182, London 139900-149900, angol font 140200-150200, Milano 1420-1520, lira 1430-1530, Páris 1475-1585, francia frank 1485-1595, Prága 943-1013.

A magyar kölcsön.

(Felemlik a belföldi kölcsönt.)

Budapestről táviratozzák: Az 'Az Ujság' arról értesül, hogy a kormány a belső kölcsön összegét 350 milliárd papír és ötven millió aranykoronában állapította meg. A papírkoronával való kontemplálás azonban 0.0170 es zürichi jegyzés alapján történt és mivel az ár folyamatosan jobban esett, szükségessé mutatkozik új alapra álltérni. Pénzügyi körökben számolnak azzal, hogy a háromszázötven milliárd papírkoronában megállapított belső kölcsönt öt vagy hatszáz milliárdra kell felemleni. Határozott álláspont azonban még nem alakult ki.

Bucurestiből jelentik: Románia hajlandónak mutatkozik aláírni a Magyarországnak nyújtandó nemzetközi kölcsön jegyzőkönyveit, de kiköti, hogy ennek ellenében Magyarország lemond a budapesti román megszállás alatt történt katonai rekvirálásokról.

oooooooooooooooo

Sport.

— **A Meteor kerékpár klub** közgyűlése vasárnap d. e. 10 órakor a városháza kistermében.

— **Felkérem az AAC. I. és II. futballcsapatának** tagjait, hogy vasárnap délután fél 4 órakor a pályán crans-country trainingre és a felszerelések átvételére feltétlenül megjelenjenek. Sportintéző.

A szerkesztésért ideiglenesen:
KÓCSY JENŐ
felel.

Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER.

„HELLAS“

harisnya, kötött, szövött és rövidára üzlet

ajánlja legolcsóbb árban női, férfi- és gyermek harisnyát. Női harisnyák legújabb divat színekben, Szövetek, nyakkendők. — Horgoló és kötő pamut fonalak, cérnák, gombok stb. — Bul. Reg. Ferdinand No. 22. Lutheranus templom mellett. 10017.

Vingán

február hó 17-én, vasárnap délelőtt a városházán tartandó nyilvános árverésen ujonnan javított kétköví **VIZIMALOM** kerül s z a b a d-kézből eladásra.
Kikiáltási ár Lei 80.000. 1001

Figyelem!

Csőplőgépek eredeti, magánjáró, 6 HP. nyolcas csőplőszekrényvel, teljes felszereléssel, sürgősen eladó. HAASZ-iroda Arad, Str. Románului 5. (Zrinyi-ucca.) 16.501

Alkalmi eladások!

Emeletes bérház főútvonalon 2 üzlethezlyiséggel, 3 szobás elfoglalható lakással 400 ezer lejért. — Belvárosban földszintes háromlakásos ház, 4 szobás, fürdőszobás lakással 400 ezer lejért. — Magánház 4 parketás szobával, fürdőszobával 450 ezer lejért. — Kisebb és nagyobb bérházak, magánházak, üzletházak, gazdálkodásra alkalmas házak, kertesházak, iparvállalatnak alkalmas házak, mind elfoglalható 3-6 szobás lakásokkal a város különböző uccáiban eladásra állandóan előjegyezve. Az eladó ingatlanok előjegyzése és bármilyen felvilágosítás díjtalan az évek óta fennálló HAASZ ALBERT Ingatlanforgalmi Irodájában Arad, Strada Románului 5. (Zrinyi-ucca.) 16.501

Malom eladások!

Müalmok, gőzmalomok, henger-malomok 5-10 járatuak, a legmodernebb felszereléssel, kedvező fizetési feltételekkel, legjobb buza-termő vidékeken eladók. Díjtalan felvilágosítással szolgál HAASZ ALBERT évek óta fennálló ingatlanforgalmi Irodája Arad, Strada Románului 5. (Zrinyi-ucca.) 16.501

Importőrök, Iparosok, szakkerekedők
60-90 napi nagyobb hitelt

kapnak, akik nagyobb cégeket képviselnek, a következő árak megrendelésénél: 1011

Rézgálic, garantált 98/99%,
Kén, szicíliai, minden minőségben
Raffia, la. és extra Mayunga
Gyanta, francia
Naftalin, la. fehé, pikkelyes
Lithopone, 30%
Szalicill-ecetsav 80%
Kérjen árajánlatot!

Technisch-chemiso Handelsgeellschaft mb. H.
WIEN, I. Fleischmarkt 1.
Telefon: 70230. Távirati cím: Technochem

Figyelem!

A színház közelében

a főútvonalon, nagyjövő emeletes üzletház előnyös árban eladó. Komoly érdeklődőknek felvilágosítással szolgál: HAASZ Ingatlanforgalmi Irodája Arad, Str. Románului 5. (Zrinyi-ucca.) 16.501

APOLLO színházban

Bemutatva: szombaton, vasárnap és hétfőn

Ritka szenzációs film.

Egy farkaskutya a főszerepben

Emberek és bestiák.

Figyelem! Férfi-, fiu- és gyermek-ruha eladás! **Figyelem!**

JOSIF MUZSAY JÓZSEF cég

Arad, a Városi Színházzal szemben 891
eladásait f. e. február hó 20-ig mélyen lezártított árak mellett a következőképpen eszközöl:

Fiu és gyermekruhák, felöltők 10% engedménnyel,
Férfi öltönyök és felöltők 15% engedménnyel,
Téli kabátok, bőrkabátok, téli mikádók, szőrmés bekecsék 20% engedménnyel,

Lubinszki Tiborral: **BOBBY**, Ma pénteken, szombaton és vasárnap az **Urániában**

Apró hirdetések.**Alkalmazás.**

HÁZMESTERI állást keresek. Cím Marksteiner Károly Santana 761. sz. 985

ROMÁNUL beszélő, textil szakmában jártas segédet keresek belépésre. Cím Ney Aladár Chişineu (Kisjenő.) 390

PÉNZTÁRNOKI, ellenőri, vagy más hasonló bizalmi, illetve adminisztratív állást vállalnék oly pénzügyterületen, ipari, kereskedelmi vállalatnál, hol 200.000 lej tőkém is megfelelően gyümölcsözhető volna. Alánlatokat „Vált községi jegyző” jellegére Arad, Vadászúrt-szálló kérek. 992

SZŐLŐMŰVELÉSBEN teljesen jártas, románul is beszélő egyén kerestetik Jasi mellé szőlőbirtokra. Fixre, vagy felesnek, lakás és teljes ellátás. Cím Gorgos mérnök Braşov, Strada Ciak-rock 3. A. 993

ELVÁLLALOK mindenféle felsőruha varrási jutányos árért. Bena Józsefné Arad, Strada Cuza Vodă (Thökölly Imre-ucca) 28. 15.013

EXPLOATAREA PADUREI HALMAGIU keres Halmagiui üzeme részére egy érettségizett román gyakorlókat. Bővebbet Arad, Bul. Regele Maria 9. 997

JÓL főzni tudó mindenek, salarú felvételek. Bővebbet: Horváthné, Arad, Piaţa Catedrală (Thökölly-ter) 6a, udvarban. 1003

FÜSZERSZAKMÁBAN jártas utazót és perfekt éngros segédet felvesz Mauritiu Heubstein Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. No. 49. 10.017

MINDENES szakácsnő azonnal felvétetik. Cím Kelet hírlapirodában Arad. 10.017

MINDENES főzőnő jó fizetéssel felvétetik Arad, Strada Cosbuc (Wesselényi-ucca) 4. Striegléknél. 15.013

INTELLIGENTES DEUTSCHES Fräulein wird zu einem 8 Jährigen Mädchen gesucht. Adresse dr. Székely Arad, Bulev. Regina Maria 1. 10.017

KIFUTÓ FIÚ, jó fizetéssel nyomdánkban alkalmazást nyer.

Vétel és eladás.

KITŰNŐ szekér hídmerleg eladó. Bővebb felvilágosítás Almáson az állomásfőnöknél. 984

SCHESLON TŰRÍTŐ, fotelok, szalón, nagy álló tükrök, szobák és egyéb szőnyegek, összesukható vaságy, petróleum kályha, fű játékok, asztalok, kis székek, függönyök, paplanok, butorok, gyertyatartók, díszlámpák, scheslon, stb. eladó. Strada Consistorului 12. (Batthyány-u. 23.) 1000

SZÁZHUSZ főkös fűszerüzlet berendezés teljesen jókarban levő, eladó. Cím Ney Aladár Chişineu (Kisjenő.) 989

KITŰNŐ KARBAN levő 6-os oszlopgarnitúra magánjáró és egy hidraulikus 1-es számú olajprés eladó. Farkas Gyula, Tárnova. 1007

EGY rövid keresztűros zongora eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1005

EZÜST és díszlámpákat, szőnyeget, antik dolgokat, háztartási cikkeket, fehérneműket, butorokat, bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) 1. em. jobb. 1000

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédőb. hátsó szobák, valamint kárpitos árak olcsó áron kaphatók. Witegenfeld Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 40a) 13585

FÜRDŐSZOBA berendezés eladó. Virág Arad, Bulev. Carol 7. sz. 858

HASZNALT OLOM megvételre kerestek. Bővebbet a kiadóban.

TÖBB SZÁZ évfolyam bekötött folyóirat és nagy tömeg hangjegy olcsón árusítainak ki Kerpelnél Arad. — Ugyanott kölcsönkönyvtár is. Telefon 365. 878

HASZNALT rizses és cukros zsákok kaphatók Pollák József fűszerüzletében Arad. 958

KÉZIMUNKA-anyagok, jumperpamut és seivem, saját készítményű himzett- és tüllüggönyök szolid árakban Ernest üzetében Arad, színház mögött. 108

REUMA szesz, kitűnően bevált szer készvény, esuz, Idegzsába, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 54

A kiváló minőségű hófehér darabos

BERZOVAI LALASINCI MÉSZ

kizárólagos és nagybani elárusítói:

BOROS & CZUCKER fatereskedők,
ARAD 947

Tel. 952. Sürgönycím: Borosfa.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

La recercarea lui dr. Eduard Grünfeld avocat in Arad Bulev. Regele Ferdinand I. No. 4. se publica spre cunostința generală că in ziua de 21. Februarie a. c. la ora 2 p. m. se va vinde prin licitație publică prin intermediul meu, in favoarea Societății Anonime de Industrie de Lemne și Mine de Șebiş, in dauna și rizicul lui Izidor Györi și Fiul, firmă pentru comerțul de lemne, din Timișoara, in baza §-ului 351. și 352. al Codului Comercial, ca cumpărătoare in interziere, cantitățile de lemne depozitate in gara Șebiş și anume:

144,5 vagoane a 10 tone lemne de foc, precum urmează:

132,5 vagoane a 10 tone cu pretul de strigare de Lei 4.400.—

12 vagoane a 10 tone cu pretul de strigare de Lei 4.500.— de vagon.

Licitatia va avea loc in localul edificiului gării din Șebiş, vânzarea se va declara amatorului care va promite mai mult.

In caz dacă nu se va oferi de nimeni pretul de strigare lemnele de foc sus amintite se vor vinde și sub pretul de strigare.

Amatorii de a participa la această licitație vor fi datorii a depune la inceperea licitației la mâna subsemnatului 10% din pretul de strigare in numerar efectiv ca garanție.

Cel ce va oferi mai mult, va fi datorii a plăti la mâna subsemnatului numai decăt intreg pretul de cumparare, toate taxele și impozitul pe cifra de afaceri.

Cumpărătorul este obligat a da dispozițiuni in privinta transportului lemnelor in termin de 30 zile după licitație, iar licitatorul — intrucât ii vor sta vagoane la dispoziție — este obligat a indeplini acele dispozițiuni.

După incearcarea și cântărirea oficiosa a lemnelor, licitatorul nu mai garantează nici pentru calitatea nici pentru cantitatea acelor.

Buteni, la 11. Februarie 1924.

Dr. Stefan Roman m. p. notat public. 1004

ARVERESI HIRDETMENY.

Dr. Grünfeld Ede aradi ügyvéd Bulev. Regele Ferdinand 4. által képviselt Borossebesi Fa és Bányai-Par R.-T. javára és Györi Izso és Fia, temesvári fakereskedő cég késedelmes vevő veszélyére és kárára a Kt. 351. és 352. §-a értelmében folyó évi és hó 21-ik napjának délután 2 órákon Șebişen a vasútállomás helyiségében, Șebiş vasuti állomáson tároló összesen

144,5 10 tonnás waggon tűzifa é. p.:

132,5 10 tonnás waggon Lei 4.400.— kikiáltási árban

12 10 tonnás waggon pedig Lei 4.500.— kikiáltási waggononkénti árban közbenjöttemmel a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen el fog adatni.

Ha a kikiáltási ár meg nem ajánlatik, a tűzifa a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Arverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdésekor bántépénz gyanánt készpénzben kezimhez lefizetni.

A legtöbbet ígérő által a vételár, valamint a vétel-illeték és forgalmi adó azonnal teljes összegben kezimhez lefizetendő.

Vevő köteles az árverés után 30 nap alatt diszponálni és az árverett köteles a kapott diszpoziciót, amennyiben waggonok állanak rendelkezésére, azonnal fogatosítani.

A fa a waggonba rakása és hivatalos mérlegelése után árveretté sem a fa minőségeért, sem mennyiségéért felelősséget nem vállal.

Buteni, 1924. február 11-én.

Dr. Roman István o. k. közjegyző. 1004

Ingatlan.

PIACTÉREN egy modern ház 3 szobával, fürdőszobával, konyha, pincével, két utcára szülő telekkel, parkirozott udvarral eladó. Cím özv. Kerekes Lajosné Chişineu (Kisjenő.) 1009

ARAD, Calea Şaguna (Varjassy Lajos-ucca) 98—100. számú ház népszárszékkel együtt szabad kézből eladó. Cím ugyanott. 1008

MAGANHÁZ vendéglővel vasutnál, előnyösen eladó, vagy bérbeadó. Megbízott Argus-iroda Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 1. 158

Üzletek.

RAKTÁRNAK, műhelynek alkalmas tágas pincehelyiség kiadó. Arad, Strada Alexandru Gavra (Csernovics Péter-u.) 18. szám alatt. Bővebbet: Victoria takarópénztárnál. 1006

CURTICI községben régebben nagyvendéglőnek használt helyiségek üzleti, esetleg vendéglői célokra kiadó. Bővebbet Hámory-gazdaság Arad, Strada Eminescu 5. szám. 149

BELVÁROSI üzlethelyiség, három éves szerződéssel, azonnal átadó. Letépes nincs. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.008

Birtokvevők figyelmébe!

Nyolcvan magyar hold sikkirtok, Arad megyében lakóházzal, gazdasági épületekkel, vetéssel 8500 lejért holdanként. — Krassószörény megyében 50 kat. hold sikkirtok egy tagban 10 ezer lejért kat. holdanként. — Nyolcvan kat. hold prima birtok Arad megyében lakóházzal, sok gazdasági épületekkel, felszereléssel és vetéssel eladók. — Díjtalan felvilágosítással szolgál HAASZ ALBERT évek óta fennálló ingatlanforgalmi irodája Arad Str. Románulul 5. (Zrinyi-u) 16.591

No. G. 1709/2—1923.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

Pe baza deciziei judecatoriei de ocol Arad No. 66 mai sus una baracade lemne pentru vânzarea zarzavaturilor cuprinsa in favorul lui Krebsz Iosif pentru suma de lei 530 capital interese de 5% dela 1 Ianuarie 1923. spese stabilite până in prezent in suma de lei 351 se vor vinde la licitație publică in Arad, Piața Plevnei No. 1. in ziua de 15 Februarie a. m. la orele 2. 1002

Arad la 31 Ianuarie 1924.

CIUPULIGA, exec. jud. regesc.

No. 260—1924.

ARVERESI HIRDETMENY.

Kardos B. Dezső aradi fakereskedő megbízása folytán Schleickhorn Jakab oravica i lakos késedelmes vevő kárára és költségére egy Manns patent model 1910. gyártmányú köz uti mozdony és a hozzá tartozó pótkocsi 1924. évi február hó 19-én délután 4 órákor közbenjöttemmel legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen Aradon Strada Alexandri 3. sz. alatt levő irodámban készpénzfizetés ellenében eladatni fog.

Kikiáltási ár 150.000 lej, melynek 10% bántépénzként árveréni szándékozók által az árverés megkezdése előtt nálam készpénzben leteendő lesz.

Egyébb feltételek a hivatali órák alatt irodámban (Arad, Str. Alexandri 3.) megtudhatók. 1013

Arad, 1924 évi február hó 9-én.

Dr. Silviu Paşcău, notar public.

UTLEVELEKRE vizumot a legr pontosabban beszerezem. Naponta megy futár. Gyűjtőhelyek: Weinbergeri oipőzlet Bulv. Reg. Maria és Weiss Dávid nagykereskedése, a rendőrprefektura mellett. Dr. Boér Kálmán

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat.